

לקח מהפרשה,

"וכסף וזהב לא ירבה לו מאוד..." (יז' יז')

את המעשה הבא סיפר לרב זילברשטיין יהודי המתגורר בירושלים: 'קרוב משפחה באמריקה כתב בצוואתו שאני צריך לקבל חלק מרכושו. אחרי הטפול בטפסים ובאישורים, קבלתי את הירושה שהסתכמה בסכום מכובד של כמה מיליוני דולרים. ומהרגע שהרגשתי עשיר, התחלתי לחפש אפיקי השקעה, כדי שאוכל להתעשר יותר ויותר.

נמנתי על האנשים הנוסעים בקביעות לחו"ל. נדדתי לאמריקה, לאירופה, ואפילו לאפריקה הגעתי. גם בארץ לא נחתי לרגע. קניתי קרקעות ומבנים להשקעה, השקעתי במפעלי מזון, בתחום המחשבים, ובכל תחום שאמור להשיג רווחים נאים, אבל ההצלחה הייתה ממני והלאה, ובכל מה שנגעתי הפסדתי.

כמובן שלכל הפסד היו הסברים 'הגיוניים', אבל במציאות נשארתי ללא כסף. כדי להציל את עורי נאלצתי ללוות מידידים ואחר כך מהבנקים, והגעתי למצב שמכרתי את כל מה שיש לי, והבנקים ששעבדו את דירתי הפרטית הוציאו אותי מהדירה מפני שלא שילמתי, ונשארתי עירום וחסר כל. יש לציין שלאורך כל הדרך נקטתי בפעולות וסגולות שהיו אמורות לעזור, ולמרות זאת לא נושעתי. כששהיתי באמריקה - במצב ביש - נתקלתי בדף התעוררות על חשיבותה של שמירת העיניים ושמירת ענייני הקדושה והטהרה. נאמר שם שמי שאינו מתנהג בקדושה, אפילו נולד במזל של עשירות, יאבד את כל כספו ויהפך לעני.

ואז הבנתי: הכול מפני שלא שמרתי על עיני ולא נזהרתי ביתר ענייני הקדושה. פרצתי בבכי נסער ובליבי פיעם רצון עז לחזור בתשובה שלימה, ולתקן את אשר פשעתי. קיבלתי על עצמי מספר קבלות בעניינים הנ"ל, והחלטתי לשמור עליהן מכל משמר. ברוך ה' תיקנתי את דרכי באופן משמעותי ביותר!
ברוך ה', תוך זמן קצר חזר אלי כל העושר הגדול. הכול התנהל באורח פלאי ללא כל הסבר והגיון, ואני מספר את הדברים כדי לעורר את הציבור.

(עפ"י עלינו לשבח)

פינת החלכה

הלכות מזוזה / המשך

הכנת המזוזה

א: מגלגלים את המזוזה משמאל לימין כשהיא במצב קריאה.

ב: רצוי לא להדק מידי כדי לא לגרום למזוזה נזק.

ג: כדי שהמזוזה לא תתקלקל מלחות ורטובות, כדאי לעטוף אותה היטב עם ניילון נצמד.

ד: מכניסים את המזוזה לתוך בית מזוזה, (צריך להקפיד לא לשים אותה הפוכה בתוך הבית) ואותו קובעים על המשקוף כאמור.

ה: כדי שהמזוזה תשמר ולא תתקלקל מחום וקרינת שמש, רצוי שבית המזוזה יהיה מחומר מבודד (פלסטיק, עץ...) במיוחד בפתחים שחשופים לשמש.

מיקום המזוזה

א: צריך לקבוע את המזוזה על המשקוף הימני כשעומדים עם הפנים לתוך חלל החדר.

ב: קובעים את המזוזה בתחילת השליש העליון של המשקוף, ברוב הפתחים החלק התחתון של המזוזה יהיה בגובה של מטר וארבעים ס"מ.

ג: במשקופים גבוהים מאוד, קובעים את המזוזה בגובה הכתפיים, גם כשה מתחת לשליש העליון של המשקוף. (ט"ז)

ד: מנהג הספרדים והתימנים לקבוע אותה ישרה לאורך המשקוף.

ה: מנהג האשכנזים והמרוקאים לקבוע אותה באלכסון כשהחלק העליון לכוון החדר. (כמו שהמחוגים של השעון בשעה עשרה לארבע).

ו: צריך לקבוע את המזוזה בתוך חלל הפתח, ולא מבחוץ.

ז: רצוי לשים את המזוזה ב 10 הס"מ הקרובים לצד החיצוני של הפתח כדי שיהיה כל הבית שמור ממזיקים.

ח: צריך לקבוע את המזוזה על המשקוף מבחוץ, לפני הדלת.

שנת לימודים חדשה - הרגלים

תחילת שנת הלימודים - זה הזמן וההזדמנות להחדיר לילדים הרגלי התנהגות, שמהם נרוויח גם אנו וגם הם שנה של איכות ורוגע. כדי להצליח בכך אנו חייבים להיות עקביים. להלן כמה הרגלים חשובים ומומלצים:

- א: **הכנת שעורי בית**: מיד אחרי ארוחת הצהרים. אין יציאה החוצה, אין משחקים ואין חברים לפני הכנת שיעורי בית!
 - ב: **מערכת**: הכנת מערכת ליום הלימודים הבא, מיד בסיום שיעורי הבית.
 - ג: **שעת שינה**: קבעו שעת שינה שתהיה פחות או יותר קבועה לאורך כל תקופת הלימודים. לקטנים, קצת יותר מוקדם, עם הבוגרים, הגיעו לסיכום מאיזה שעה הם במיטות.
 - ד: **השכמה**: האחריות להתעורר ולהגיע ללימודים בזמן היא שלהם, אנחנו רק עוזרים! אנחנו מעירים פעמיים, לא יותר! לא מנדנדים, לא מאיימים.
- בעיקרון יש לחנך, שאחריות על הלימודים היא של הילד. אנחנו ההורים לא לוקחים אחריות במקומו, אלא עוזרים ומסייעים למי שרוצה לעזור לעצמו. **בהצלחה ושבת שלום, שושנה.**

'תמים תהיה עם ה' אלקיך'. (יה' יג)
 נאמר בתהילים: 'תורת ה' תמימה משיבת נפש', וכן אומרת התורה: 'תמים תהיה עם ה' אלקיך', כי ישראל ואורייתא חד הם, וכשם שהתורה פסולה אם חסרה בה אפילו אות אחת, ואין הבדל אם נמחקה מתוך הפסוק 'תורה צוה לנו משה' או מתוך המילים 'מקושש עצים ביום השבת', כך כשרוצים להוציא מכלל ישראל איש אחד – בין אם זה מאמין באמונה שלימה בתורת משה, ובין אם הוא מקושש עצים ביום השבת – שוב אין האומה שלמה ותמימה.
 (ר' יצחק אלהן רבה של קובנה)

סיפור לשבת

שואב המים

כְּשֶׁחָלָה הָרֵב נֶתָן-נֹטֵעַ שְׁפִירָא, (בעל 'מגלה עמקות', אב בית הדין של קראקא) אֶת מַחְלָתוֹ הָאֲחֵרוֹנָה, זָמַן אֵלָיו אֶת פְּרָנְסֵי הָעִיר, כְּדִי לְצוּוֹת אֶת צְנֵאָתוֹ. הָרֵב הָאִיר לָהֶם פְּנִי, חִזַּק אֶת לְבָב וְאָמַר: "אֲחֵרֵי מוֹתִי, קָחוּ לָכֶם אֶת ר' מֹשֶׁה שׁוֹאֵב הַמַּיִם. הוּא יְהִיֶה לָכֶם לְרֵב וְלֵאב בֵּית-הַדִּין; הוּא וְלֹא אֲחֵר". תִּדְהַמָּה נִפְלָה עַל הַנְּאֻסִים. הָרֵב בִּקְרָאקָא עֲצָמָה וְגַם בְּעָרִים אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֶיהָ הָיוּ גְדוּלֵי תוֹרָה אֲדִירִים, שֶׁהִתְאַיְמוּ לִכְהֵנָה הָרֵבָה. גַּם בָּנָיו שֶׁל הָרֵב הַקְדוֹשׁ הָיוּ יְדוּעִים כְּגִדּוּלֵי תוֹרָה, שֶׁיָּד לָהֶם בְּפִסְיָקָה וּבְשִׁמוּשׁ חֲכָמִים. אֲבָל הָרֵב לֹא בָחַר בְּאִישׁ מֵאֵלֶּה, אֲלֵא בְּשׁוֹאֵב מַיִם פְּשוּט וְעַם הָאָרֶץ!
 אֲמָנָם לֹא הָיָה אֲפֹשֶׁר לוֹמַר מֵלֶּה רָעָה עַל שׁוֹאֵב הַמַּיִם. הוּא הָיָה יְהוּדִי יְרֵא-שָׁמַיִם, נִזְהָר בְּמִצְוֹת שְׁבִין אֲדָם לְמָקוֹם וּבִין אֲדָם לְחִבְרוֹ, אֶהוּב וּמְעֹרָב עִם הַבְּרִיּוֹת. אֲבָל הַכֹּל הַכִּירוּהוּ כְּאִישׁ פְּשוּט, שֶׁיְדִיעוֹתָיו מְצַמְצָמוֹת בְּיוֹתֵר.
 מֶה לוֹ וּלְרֵבְנֹתָ?! הַכֹּל הַתּוֹכְחוֹ, הַתְּדַבְּרָנוּ, חֲפָשׂוּ בַּחֲלָטָה מִשְׁמַעוֹת נִסְתַּרְתָּ – בְּלֵם חוּץ מֵר' מֹשֶׁה שׁוֹאֵב הַמַּיִם עֲצָמוֹ. הוּא הוֹסִיף לְמַלֵּא מַיִם בְּמִכַּל הַגְּדוּל, וּלְחַלֵּקֵם בְּדַלְיָנוּ. עֲבְרוּ יָמִים אֲחֵדִים, וּבַעוֹד הַמְהוּמָה בְּעֲצוּמָה, נִפְטַר הָרֵב הַקְדוֹשׁ וְהֵלֵךְ לְעוֹלָמוֹ. פְּרָנְסֵי הָעִיר הִתְבַּנְּסוּ וְהַחֲלִיטוּ, שֶׁאֲפֵלוּ שְׂאִינָם מִבִּינֵים אֶת פֶּשֶׁר צְנֵאָתוֹ שֶׁל רֵבִים עַל-יוֹ הַשְּׁלוֹם, יַעֲשׂוּ לְקִיּוּמָה. הַתִּנְשָׁבוּ בְּעִנְיָה וְיִצְאוּ לַחֲפֹשׁ אֶת ר' מֹשֶׁה. שְׁעָה אַרְבָּע שׁוֹטְטוּ בְּעִיר, עַד שֶׁמְצָאוּהוּ לֵד הַבָּאָר, מִמְּלֵא אֶת עֵגְלָתוֹ בַּמַּיִם. "הָרֵב הַקְדוֹשׁ עַל-יוֹ הַשְּׁלוֹם מִנֵּה אוֹתָךְ לְכַהֲנַת הָרֵב", אָמְרוּ לוֹ. "אֲנִי רֵב! אֲנִי אֶהְיֶה אֵב בֵּית-הַדִּין?!", תָּמָה ר' מֹשֶׁה. "מִי אֲנִי וּמֶה אֲנִי? אֲנִי יוֹדֵעַ לְהוֹרֹת הוֹרָאָה, אֲנִי יוֹדֵעַ לְפַסֵּק דִּין. מֶה אֲתָם רֹצִים מִחַיִּי?".
 "אֲנֵא, יְחַדֵּל נָא מִלְּהִסְתִּיר אֶת עֲצָמוֹ", אָמְרוּ לוֹ הַפְּרָנְסִים. "אִם רֵבְנוּ בָּחַר בְּךָ לְמִמְלֵא מְקוֹמוֹ, וְנָדַי יָדַע מֶה עָשָׂה. לְחַנֵּם תִּנְסָה לְהִתְחַמֵּק מֵאֲתָנוּ. מַעֲתָה תִּהְיֶה הָרֵב וְאֵב בֵּית-הַדִּין. כֹּל הוֹצֵאוֹתֶיךָ עֲלֵינוּ. תִּתְפַּרְנֵס בְּרוּחַ וּבְכַבּוֹד וְלֹא תִצְטַרֵּךְ עוֹד לַעֲנוֹת אֶת גּוֹפֶךָ בְּעַבְדָּה קָשָׁה זוֹ". קִבַּל עֲלָיו ר' מֹשֶׁה שׁוֹאֵב הַמַּיִם אֶת הַרְבֵּנוֹת וְהַדְּרִינֹת. יָשַׁב עַל כֶּסֶף הַרְבֵּנוֹת וְלֹא עָשָׂה דָבָר. תוֹשְׁבֵי הָעִיר צִפּוּ לְרֵאוֹת בּוֹ יְחוּד כְּלִשְׁהוֹ, אֲדָר ר' מֹשֶׁה הִמְשִׁיךְ בְּהִתְנַהֲגוֹתוֹ הַפְּשוּטָה. לֹא נִשְׂא דְרָשׁוֹת, אֲלֵא הוֹסִיף לוֹמַר תְּהִלִּים בְּפִשְׁטוֹת. וְהַכֹּל תִּמְהָיִם: מַדּוּעַ כִּפֵּה עֲלֵינוּ הָרֵב הַקְדוֹשׁ שׁוֹאֵב מַיִם בְּתַפְקִיד שֶׁל רֵב? חֲלָפּוֹ שְׁבוּעוֹת אֲחֵדִים וְגִזְרָה קָשָׁה נִתְּכָה עַל הַיְהוּדִים. יוֹם אֶחָד נִתְּלוּ מוֹדְעוֹת כָּכָל הָעִיר: "מַיּוֹם זֶה וְזֶה... זָאֵסֵר לְמוֹד הַתְּלָמוֹד. עַל כֹּל הַיְהוּדִים לְהִבְיָא אֶת סִפְרֵי הַש"ס לְכַפֵּר הָעִיר לְשִׁרְפָה". מִהָרֵב תוֹשְׁבֵי הָעִיר אֵל רֵבִים הַחֲדָשׁ. "זֶהוּ מִצַּב הָרוּם!", אָמְרוּ לוֹ. "אֲנַחְנוּ חֲבִיבִים לְבִטֵּל אֶת הַגְּזְרָה. אָמַר לָנוּ מֶה לַעֲשׂוֹת". בְּתוֹךְ הַדְּבָרִים רָמְזוּ לוֹ, שֶׁאִם אֵינוֹ יוֹדֵעַ מֶה לַעֲשׂוֹת, עֲלָיו לְהִסְתַּלֵּק מִכַּהֲנַת הַרְבֵּנוֹת, וְיִמְנָה תַּחְתָּיו רֵב שְׂיִיכַל לְהִתְמוֹדֵד עִם הַמִּצַּב.
 "כַּעַת אֲנִי יוֹדֵעַ מֶה לַעֲשׂוֹת", הִשִּׁיב לָהֶם. "חֲכֹנוּ עַד אַחֲרֵי שְׁבַת קִדְשׁ, וְאִזּוֹ אֲתָן לָכֶם תְּשׁוּבָה". הִנִּיחוּ לוֹ פְּרָנְסֵי הָעִיר וְתוֹשְׁבֵיהָ, וּמִיָּד עִם צֵאת הַשְּׁבַת חָזְרוּ לְבֵיתוֹ. קִרְאוּ לוֹ בְּשֵׁמוֹ וְלֹא הִשִּׁיב. חֲפָשׂוּהוּ, וְהָאִישׁ אֵינְנוּ. חֲפָשׂוּהוּ אֲצֵל הַשְּׂכָנִים, חֲפָשׂוּהוּ בְּכָל הָעִיר, וְר' מֹשֶׁה נִעְדָּר. "אוּלַי יָצָא לְאֶחָד הַכְּפָרִים בְּסִבְיָבָה", אָמַר מִיִּשְׁהוֹ. הַתְּפַלְגוּ הָאֲנָשִׁים לְקַבּוּצוֹת, וְכָל אַחַת יָצָאָה לְכַפֵּר אַחַר בְּסִבְיָבוֹת קְרָאקָא. כְּעֵבֶר כִּמְהָ יָמִים, בְּאֶחָד הַכְּפָרִים, גָּלוּ אֶת עַקְבוֹתָיו. "לִפְנֵי שְׁלֹשָׁה יָמִים הִגִּיעַ לְכָאן יְהוּדֵי הַמִּתְאִים לְתֵאוֹר שְׁלֵכִים", אָמַר לָהֶם גּוֹי אֶחָד. "לְבַקְשָׁתוֹ, הַשְּׁכַרְתִּי לוֹ חֲדָר". הוֹלִיךְ הַגּוֹי אֶת הַמְּחַפְשִׁים אֶל הַחֲדָר. פָּתַחוּ אֶת הַדֶּלֶת, וְרָאוּ אֶת ר' מֹשֶׁה יוֹשֵׁב לֵד שֶׁלְחָן רִיק. נִשְׁתַּתְּקוּ הָאֲנָשִׁים לְמַרְאֵהוּ. שׁוּם סִפֵּר לֹא נִרְאָה עַל הַשֶּׁלְחָן. שׁוּם שְׂנִיר מְזוּן. רַק ר' מֹשֶׁה, שְׁלוֹ וְרוּגֵעַ, וְאֲרָשֶׁת קְדוּשָׁה נִסּוּכָה עַל פְּנָיו. "הַגְּזְרָה נִתְּבַטְּלָה", אָמַר לָהֶם בְּפִשְׁטוֹת.
 "בְּקִשְׁתֶּם מִמֶּנִּי עֲצָה", הִסְבִּיר לָהֶם, "אֲבָל אֲנִי יוֹדֵעַ תְּחַבּוּלוֹת. יָדַעְתִּי כִּי דָבָר אֶחָד: שְׁעָלִי לְהִתְרַחֵק מִרְעֵשׁ הַהֶמוֹן, לְשַׁבֵּת בִּיחִידוֹת וּלְשַׁנֵּן אֶת כָּל תְּלָמוּדֵי. וְכֵן עֲשִׂיתִי, חֲזָרְתִּי בְּעַל-פֶּה עַל כֹּל הַש"ס עִם פְּרוּשׁ רַש"י. יָדַעְתִּי שְׂאִם חֲסֵ-וְשְׁלוֹם לֹא יַעֲלֶה בְּיָדֵי הַדְּבָר, הַגְּזְרָה לֹא תִתְבַטֵּל. אֲבָל עַכְשָׁו אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁהַגְּזְרָה בְּטִלָּה". הַשְּׂתוּמָמוֹ הָאֲנָשִׁים וְחֲזָרוּ לְקְרָאקָא. מוֹדְעוֹת חֲדָשׁוֹת הָיָה תְּלוּיוֹת עַל פִּתְחֵי הַבָּתִּים וּבְמִקוֹמוֹת הַצְּבוּרָיִים: הַמְּלָכוֹת מוֹדִיעָה שֶׁהַגְּזְרָה הִטְלָה בְּטָעוֹת. אֵין כָּל אֲסוּר לְלַמֵּד תּוֹרָה. אֵין צָרֵךְ לְהִבְיָא אֶת הַסִּפְרִים לְשִׁרְפָה בְּכַפֵּר...
 הַבִּיטוֹ הָאֲנָשִׁים זֶה בְּזֶה. "עַכְשָׁו בְּרוּר מַדּוּעַ בָּחַר בּוֹ הָרֵב הַקְדוֹשׁ לְמִמְלֵא מְקוֹמוֹ", מְלַמֵּל מִיִּשְׁהוֹ, וְכָל הָאֲחֵרִים נָדוּ בְּרָאשֵׁיהֶם בְּהִסְכָּמָה.